

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

آراء هیات های تخصصی دیوان عدالت اداری
مرجع تصویب: آراء هیات های تخصصی دیوان عدالت اداری
شماره ویژه نامه: ۱۷۵۸

یکشنبه، ۳ دی ۱۴۰۲

سال هفتاد و نه شماره ۲۲۹۴۰

رای شماره ۱۹۰۰۸۷۸ هیات تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری با موضوع: تسری بخشنامه شماره ۲۲۹۴۴۱/۶۰ مورخ ۲۴/۱۰/۱۳۹۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت به زمان قبل از تصویب از حیث تغییر حریم معادن نسبت به معادن همجوار از ۵۰ متر به ۱۵۰ متر ابطال نشد

هیات تخصصی صنایع و بازرگانی

* شماره پرونده: هـ/ت/۲۰۰۰۴۹

شماره دادنامه سیلور: ۱۲۰۲۳۱۳۹۰۰۰۱۹۰۰۸۷۸ تاریخ: ۲۴/۰۷/۱۴۰۲

* شاکی: آقای علی علی پور

* طرف شکایت: وزارت صنعت، معدن و تجارت

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال تسری بخشنامه شماره ۲۲۹۴۴۱/۶۰ مورخ ۲۴/۱۰/۱۳۹۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت به زمان قبل از تصویب از حیث تغییر حریم معادن نسبت به معادن همجوار از ۵۰ متر به ۱۵۰ متر

* شاکی دادخواستی به طرفیت وزارت صنعت، معدن و تجارت به خواسته فوق‌الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیات عمومی ارجاع شده است متن مقرره مورد شکایت به قرار زیر می‌باشد:

سازمان صنعت، معدن و تجارت ۲۱ استان و جنوب کرمان

موضوع: حریم محدوده‌های اکتشافی و معدنی

با سلام

پیرو نامه شماره ۱۹۶۲۳۰/۶۰ مورخ ۹/۹/۱۳۹۲ درخصوص چگونگی اقدام در ارتباط با رأی جلسه مورخ ۲۲/۷/۱۳۹۲ شورای عالی معادن به اطلاع می‌رساند مراتب در جلسه مورخ ۱۶/۱۰/۱۳۹۲ شورای عالی معادن مطرح و مقرر گردید میزان حریم مشخص شده در رأی جلسه مورخ ۲۲/۷/۱۳۹۲ شورای عالی معادن برای محدوده‌های اکتشافی و معدنی رویار ۱۵۰ متر و برای محدوده‌های زیرزمینی ۲۵۰ متر لحاظ گردد.

جعفر سرقینی - معاون امور معادن و صنایع معدنی و دبیر شورای عالی معادن

* دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت:

شاکی به طور کلی اعلام کرده است که براساس بخشنامه‌های شماره ۲۲۲۰۲/۶۰ مورخ ۱۰/۱/۱۳۹۰ و شماره ۷۳۰۸۶/۶۰ مورخ ۲۴/۲/۱۳۹۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت، تقاضای ثبت معدن با حریم ۵۰ متر نسبت به معادن مجاور مجاز بود تا اینکه براساس بخشنامه مورد اعتراض در این پرونده اعلام شد که این حریم از ۵۰ متر به ۱۵۰ متر افزایش می‌یابد و چون شاکی قبل از صدور بخشنامه مورد شکایت اقدام به ثبت معدن و انجام امور اداری مربوط به آن و استعلام از دستگاههای ذیربط کرده، بنابراین هرچند پروانه اکتشاف برای او صادر نشده است، ولی حکم مقرر در بخشنامه مورد اعتراض مبنی بر افزایش حریم معدن نسبت به معادن مجاور از ۵۰ به ۱۵۰ متر نباید به کسانی که در زمان حاکمیت بخشنامه‌های شماره ۲۲۲۰۲/۶۰ مورخ ۱۰/۱/۱۳۹۰ و شماره ۷۳۰۸۶/۶۰ مورخ ۲۴/۲/۱۳۹۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت و تا قبل از صدور بخشنامه مورد شکایت اقدام به ثبت معدن و استعلام از دستگاههای مربوطه کرده‌اند، تسری یابد و شورای نگهبان هم در پرونده کلاسه ۱۷۳۲/۹۶ اطلاق مقررهای مشابه را نسبت به چنین مواردی خلاف شرع تشخیص داده است. بنابراین بخشنامه مورد شکایت در این پرونده از جهت تسری به موارد سابق با قاعده لاضرر و لاضرار فی

الاسلام و منع عطف به ماسبق شدن مقررات و قاعده احترام به حقوق مکتسبه مغایرت دارد و ابطال آن از حیث تسری به گذشته مورد تقاضاست.

*در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت به موجب لایحه شماره ۲۰۳۷۵۹/۶۰ مورخ ۲۴/۸/۱۳۹۹ اعلام کرده است که:

اولاً مقررره موضوع شکایت قبلاً در قالب رأی شماره ۴۱۸ مورخ ۱۳/۶/۱۳۹۸ هیأت تخصصی منابع طبیعی، کشاورزی و محیط زیست مورد رسیدگی و اتخاذ تصمیم قرار گرفته و در شعبه ۹ دیوان عدالت اداری نیز از جهتی دیگر مورد رسیدگی واقع شده است. ثانیاً بخشنامه مورد شکایت در مقام تبیین کیفیت اجرای رأی مورخ ۲۲/۷/۱۳۹۲ شورای عالی معادن صادر شده و شورای عالی معادن براساس تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون معادن صلاحیت تصمیم گیری درخصوص حریم معادن را دارد و در بخشنامه مورد اعتراض هم هیچگونه تصریحی در رابطه با تسری آثار آن به گذشته وجود ندارد و شاکای هم پروانه اکتشاف خود را در تاریخ ۱۱/۴/۱۳۹۴ دریافت کرده که یک سال بعد از صدور بخشنامه مورد شکایت است.

*نظریه فقهای شورای نگهبان:

قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۲۶۷۳۱/۱۰۲ مورخ ۲۳/۳/۱۴۰۲ و در مقام اعلام نظر فقهای شورای نگهبان درخصوص جنبه شرعی تسری بخشنامه شماره ۲۲۹۴۴۱/۶۰ مورخ ۲۴/۱۰/۱۳۹۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد حریم محدوده‌های اکتشافی و معدنی اعلام کرده است: «اگر تصویب ضوابط جدید در مصوبه مورد شکایت مبتنی بر مصالح ملزمه در مدیریت امور ذریبند بوده است، مصوبه مورد شکایت فی‌نفسه خلاف موازین شرع نیست، اما چنانچه در اثر اجرای مفاد این مصوبه ضرری متوجه اشخاصی شده است که براساس ضوابط پیشین اقدامات قانونی انجام داده‌اند، لازم است ضرر ایشان جبران شود. تشخیص این امر برعهده مرجع صالح قضایی است.»

برونده کلاسه ۰۲۰۰۰۴۹ به خواسته ابطال تسری بخشنامه شماره ۲۲۹۴۴۱/۶۰ مورخ ۲۴/۱۰/۱۳۹۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت به زمان قبل از تصویب از حیث تغییر حریم معادن نسبت به معادن همجوار از ۵۰ متر به ۱۵۰ متر، در هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری مطرح شد و پس از بحث و بررسی، بیش از سه چهارم اعضای هیأت تخصصی قائل به رد شکایت بوده و مستند به حکم مقرر در بند (ب) ماده ۸۴ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ به شرح زیر به صدور رأی اقدام کردند:

رأی هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری

اولاً قائم مقام دبیر شورای نگهبان به موجب نامه شماره ۲۶۷۳۱/۱۰۲ مورخ ۲۳/۳/۱۴۰۲ و در مقام اعلام نظر فقهای شورای نگهبان درخصوص جنبه شرعی تسری بخشنامه شماره ۲۲۹۴۴۱/۶۰ مورخ ۲۴/۱۰/۱۳۹۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورد حریم محدوده‌های اکتشافی و معدنی اعلام کرده است: «اگر تصویب ضوابط جدید در مصوبه مورد شکایت مبتنی بر مصالح ملزمه در مدیریت امور ذریبند بوده است، مصوبه مورد شکایت فی‌نفسه خلاف موازین شرع نیست، اما چنانچه در اثر اجرای مفاد این مصوبه ضرری متوجه اشخاصی شده است که براساس ضوابط پیشین اقدامات قانونی انجام داده‌اند، لازم است ضرر ایشان جبران شود. تشخیص این امر برعهده مرجع صالح قضایی است.» ثانیاً بخشنامه مورد شکایت در مقام تبیین کیفیت اجرای رأی مورخ ۲۲/۷/۱۳۹۲ شورای عالی معادن صادر شده و شورای عالی معادن براساس تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون معادن صلاحیت تصمیم گیری درخصوص حریم معادن را دارد و در بخشنامه مورد اعتراض هم هیچگونه تصریحی در رابطه با تسری آثار آن به گذشته وجود ندارد و لذا ادعای تسری بخشنامه شماره ۲۲۹۴۴۱/۶۰ مورخ ۲۴/۱۰/۱۳۹۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت به زمان قبل از تصویب از حیث تغییر حریم معادن نسبت به معادن همجوار از ۵۰ متر به ۱۵۰ متر صحیح نیست و به استناد بند (ب) ماده ۸۴ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ رأی به رد شکایت صادر و اعلام می‌کند. این رأی مستند به ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۰/۳/۱۴۰۲) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل بوده و ظرف مدت بیست روز از تاریخ صدور توسط رئیس دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است.

رضا خلیل‌زاده رئیس هیأت تخصصی صنایع و بازرگانی دیوان عدالت اداری - علی